

(Beperkt aanbevolen) te plaatsen. Rassen met 99 komen in de B-groep, tenzij bepaalde eigenschappen zo gunstig zijn dat A gerechtvaardigd is. Een ras met 98 of minder komt zonder meer in B.

Naast de vermelding van rassen in de tabellen bestaat de mogelijkheid om rassen met bijzondere eigenschappen in de tekst te vermelden. Hierbij valt te denken aan rassen met resistentie tegen rhizoctonia, cercospora enzovoort. Ook deze komen pas op de lijst als er voldoende jaren onderzoek onder Nederlandse omstandigheden is uitgevoerd.

Bij twijfel resistent ras kiezen

De laatste jaren is het gebruik van rassen met partiële resistentie tegen rhizomanie aanzienlijk toegenomen. Werd in 1997 nog op slechts circa 15 procent van het areaal een rhizomanie-resistent ras verbouwd, in 2000 lag dit percentage op 44. De verwachting is dat deze trend zich de komende jaren voortzet.

Voor telers die tot nu toe nog geen resistent ras verbouwd, zal voor 2001 de eerste vraag moeten zijn of het noodzakelijk is om daartoe over te gaan. Kies ook bij twijfelgevallen een resistent ras. Het risico van tegenvallende resultaten is anders te groot. Bovendien wordt het aanbod van rhizomanie-resistente rassen steeds beter. De nieuwste rassen blijken, ook bij afwezigheid van rhizomanie, in opbrengst en kwaliteit nauwelijks meer onder te doen voor niet-resistente rassen.

De ontwikkelingen in het veredelingswerk zijn inmiddels verder gegaan. Er komen nu ook meer rassen beschikbaar die naast resistentie tegen rhizomanie ook beschikken over resistentie tegen andere ziekten en plagen, zoals rhizoctonia en bietencystealtjes.

Rhizomanie-resistente rassen

Op de Rassenlijst 2001 zijn vier nieuwe rassen opgenomen met partiële resistentie tegen rhizomanie: Dorena, Brigitta, Savannah en Johanna (tabel 2). Dorena en Savannah geven een zeer hoge wortelopbrengst. Op de proefvelden zonder rhizomanie kwam de wortelopbrengst boven het niveau uit van de rassen zonder rhizomanie-resistentie.

Het suikergehalte van Dorena en Savannah is niet erg hoog. Johanna daarentegen is een ras met een hoog gehalte, vergelijkbaar met dat van de rassen zonder rhizomanie-resistentie met hoge gehalten. De wortelopbrengst is gemiddeld. Brigitta is een ras met zowel een goede wortelopbrengst als een goed suikergehalte. Ook onder omstandigheden zonder rhizomanie levert dit ras goede opbrengsten.

FOTO: IRS

Deze vier rassen illustreren zeer duidelijk dat de veredeling de laatste jaren in staat is geweest om de verschillen in wortelopbrengst en suikergehalte tussen rhizomanie-resistente rassen en die zonder resistenties weg te werken.

Rassen zonder specifieke resistenties

In de categorie 'rassen zonder specifieke resistenties' zijn Bronco, Santana en H 66372 (Colorado) op de lijst gezet (tabel 1). Bronco en Santana leveren een goede wortelopbrengst in combinatie met een gemiddeld suikergehalte. H 66372 (Colorado) is een aanvulling van het assortiment rassen met een vrij hoog suikergehalte. Voor het eerst zal in de Rassenlijst 2001 het aantal aanbevolen rassen zonder specifieke resistenties niet groter zijn dan het aantal rassen met resistentie tegen rhizomanie.

Andere ziekteresistenties

Het ras Sirio wordt, evenals vorig jaar, aanbevolen voor omstandigheden waarin cercospora in ernstige mate kan optreden. Dit ras is niet resistent tegen rhizomanie. Bij normale omstandigheden, zonder cercospora, ligt de financiële opbrengst vijf tot tien procent onder die van de rassen zonder resistentie.

In de toekomst komen er waarschijnlijk rassen met gecombineerde resistentie tegen cercospora en rhizomanie.

Voor percelen waarop rhizoctonia verwacht kan worden, kunnen de rassen Laetitia en Nagano ingezet worden. Deze rassen combineren resistentie tegen rhizoctonia met resistentie tegen rhizomanie. Onder omstandigheden waarin er alleen rhizomanie en geen rhizoctonia optreedt, blijven deze rassen in financiële opbrengst vijf tot tien procent achter bij de rassen met resistentie tegen rhizomanie. Beide rassen bleken de afgelopen jaren meer schietters te geven dan andere rassen. Het is daarom aan te bevelen om ze niet te vroeg te zaaien.

Nieuw is de vermelding van een ras met resistentie tegen zowel bietencystealtjes als rhizomanie: Paulina. Vergeleken met de andere rhizomanie-resistente rassen brengt ook dit ras vijf tot tien procent minder op bij afwezigheid van schade door bietencystealtjes.

Jan Wevers (IRS) en Lubbert van den Brink (PAV)

Een zogenoemde blinker in een rhizomanie-resistent ras. Deze rassen zijn partiële resistent, wat wil zeggen dat er af en toe best een plant tussen kan zitten die wel last heeft van rhizomanie.